

Behoort bij schrijven no. 808.893

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 7 blz.

329.142.2

GEHEIM

EUROPA-CONGRES VAN "POLITEIA"

S a m e n v a t t i n g

Het op 5 en 6 november 1965 in Amsterdam gehouden Europa-congres van de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia", kenmerkte zich in de eerste plaats door de geringe belangstelling van de zijde van haar leden. Volgens insiders is dit geen toevalligheid. Alhoewel de Politeianen naar buiten actief zijn (geweest), zoals bijvoorbeeld in de Studentenvakbeweging (SVB), hebben zij de laatste jaren vrijwel geen aandacht besteed aan de opbouw van de eigen organisatie. Daardoor zou "Politeia" thans min of meer op dood spoor geraakt zijn.

Wellicht met het oog daarop doet "Politeia" pogingen, om analoog aan de oprichting van de SVB, te komen tot de vorming van een zogenaamd jongerensyndicaat.

Een der congresresoluties sprak zich uit tegen de toestemmingswet inzake het huwelijk van Prinses Beatrix met de heer Von Amsberg en vóór de republikeinse staatsvorm.

Tenslotte werd een nieuw bestuur gekozen.

GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 7 blz.

GEHEIM

EUROPA-CONGRES VAN "POLITEIA"

Op 5 en 6 november 1965 organiseerde de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia", ter gelegenheid van haar vierde lustrium, een congres, dat goeddeels was gewijd aan beschouwingen over de vraag "Hoe naar een socialistisch Europa?". Verscheidene sprekers, onder wie leden van de PvdA en van de PSP, gaven daarover hun mening.

Het ligt in de bedoeling van "Politeia" om vóór het volgend congres over dit onderwerp een rapport samen te stellen, waaraan de zeven afdelingen die deze organisatie telt, hun steentje moeten bijdragen. Als richtlijn zal dienen een op het congres aangenomen Europa-resolutie.

Geen goed begin

Het congres werd op vrijdagavond 5 november j.l. geopend met een openbare bijeenkomst in "De Kroon" te Amsterdam, waar een viertal sprekers een beschouwing ten beste gaf over de kortste weg naar het socialisme in Europa. Dat waren achtereenvolgens prof. dr. Frits de Jong Edz., één der oprichters van "Politeia"; dr. Theo van Tijn, redacteur van het links-socialistische (trotskistisch georiënteerde) blad "Links"; Piet Dankert, internationaal secretaris van de PvdA, en de Italiaan Antonio Zavagnine, die in berichten in de socialistische pers werd aangeduid als "secretaris van de internationale metaalbewerkersbond aangesloten bij het (communistische, opm. dzz.) Wereldvakverbond (WVV)". Op 6 november werd deze bijeenkomst voortgezet met als sprekers Herman Drenth, redacteur van "Links" en mr. J. den Tex, lid van de subcommissie voor internationale betrekkingen van de PSP.

De eerste bijeenkomst werd aanvankelijk slechts bijgewoond door ca. 30 toehoorders, welk aantal later op de avond opliep tot ca. 50. Vergeleken met de ongeveer 250 leden die Amsterdam, de grootste afdeling van "Politeia", (althans op papier) telt, kan van een zeer slechte opkomst worden gesproken. Dit is zeker niet te wijten aan het maken van onvoldoende propaganda voor deze vergadering. Ook het gelijktijdig houden van een andere bijeenkomst voor studenten en de inauguratie van nieuwe leden der studentensociëteit "Olofspoort", mogen niet in belangrijke mate aan de slechte start van dit congres debet worden geacht.

GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 7 blz.

- 3 -

GEHEIM

"Politeia" op dood spoor?

Volgens insiders zit de oorzaak voor dit gebrek aan belangstelling namelijk veel dieper. Dat blijkt ook uit het verslag van voorzitter Ton Regtien, zoals dit opgenomen werd in de beschrijvingsbrief voor het congres. Alhoewel, aldus Regtien, vele Politeianen de laatste jaren een actief aandeel hadden in de ontwikkeling van het studentenleven in Nederland en tientallen kaderleden vooral intensief werkzaam waren voor de Studentenvakbeweging (SVB), is de vereniging als zodanig bezig zichzelf te liquideren. Er zijn te weinig Politeianen actief (geweest) voor hun eigen organisatie. Volgens Regtien hebben de ouderejaars nagelaten de continuïteit in het verenigingsleven, zoals scholing en het werven van nieuwe leden, te garanderen. Een dergelijke continuïteit is voorwaarde om er ook op langere termijn van verzekerd te zijn, dat binnen de vereniging verworven inzichten en standpunten hun invloed kunnen uitoefenen op het jeugd- en studentenleven h.t.l. De afdelingen van "Politeia" werden dan ook opgeroepen om met alle beschikbare krachten te gaan werken aan het aantrekken van eerstejaars-studenten. Het bestuur hoopt, dat deze activiteit zal leiden tot een "renaissance" van de organisatie.

Insiders zijn van mening, dat "Politeia" eindelijk begint te beseffen hoe funest het voor de organisatie is geweest, dat men de laatste jaren teveel op de bonnefooi heeft gewerkt. Daardoor zou "Politeia" min of meer op dood spoor zijn geraakt. Dat bleek ook nog eens duidelijk uit het feit dat niet in alle bestuursvacatures kon worden voorzien (zie onder "Bestuursverkiezingen").

Opmerkelijk is, dat topfiguren van de communistisch georiënteerde studentenvereniging "Perikles", wat hun organisatie betreft, kortgeleden tot hetzelfde inzicht kwamen. Bij die gelegenheid werd de leden van deze organisatie, die tevens lid zijn van de CPN, op het hart gedrukt dat het thans allereerst nodig was om van "Perikles" een bloeiende organisatie te maken. Pas wanneer dat het geval was, zou met succes naar buiten kunnen worden opgetreden. "Perikles", aldus deze topfiguren, moet gezien worden als een platvorm of basis, waar men training en scholing krijgt en van waaruit men activiteiten dient te ontwikkelen in de SVB en andere organisaties.

GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 7 blz.

GEHEIM

- 4 -

In dit verband wordt er aan herinnerd, dat sinds de oprichting van de Studentenvakbeweging (SVB) in juni 1963, zowel "Perikles" als "Politeia", ieder voor zich, alles hebben gedaan om zoveel mogelijk functies te bezetten en invloed te verkrijgen in deze syndicalistische studentenorganisatie.

Besloten zitting

Tijdens de besloten congreszitting op zaterdagmorgen 6 november j.l. werden huishoudelijke zaken behandeld, zoals de verslagen van de afgetreden bestuursleden en de congresresoluties. Ook werd een nieuw dagelijks bestuur gekozen.

Voor wat de resoluties betreft kwam allereerst die inzake Vietnam ter tafel. Daarin werd steun toegezegd aan de activiteiten van het Jongerencomité voor Vrede en Zelfbeschikking in Vietnam. Alle Nederlandse jeugd- en studentenorganisaties werden opgeroepen zich bij het comité aan te sluiten. Deze resolutie bracht geen nieuwe aspecten naar voren. Al vanaf de oprichting van het jongerencomité neemt "Politeia" aan de activiteiten ervan deel en is zij er in vertegenwoordigd. De trotskist Huib Riethof, voorzitter van de afdeling Amsterdam van "Politeia", treedt tot nu toe, ondanks bezwaren van communistische zijde, op als voorzitter van dit comité.

In een tweede resolutie sprak "Politeia" zich uit tegen de "Goedkeuringswet", met als argumentatie dat men wil ijveren voor de instelling van een republikeinse staatsvorm.

Communistische invloed?

Voorts werd in deze resolutie naar voren gebracht dat het congres van "Politeia", de militaire, organisatorische en commerciële functies die de heer Von Amsberg bij een eventuele goedkeuring onvermijdelijk mettertijd zou gaan bekleden, als een belangrijke bijdrage tot de Westduitse politieke en economische penetratie in ons land zou beschouwen.

Deze passage is vooral interessant, als men bedenkt dat tot nu toe alleen de communisten van dit argument gebruik hebben gemaakt. Vernomen werd, dat deze zinsnede oorspronkelijk niet in de resolutie

GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 7 blz.

GEHEIM

- 5 -

voorkwam, maar daaraan later, op instigatie van Piet J. de Smit, werd toegevoegd. Betrokkene, die aan de Universiteit van Amsterdam slavische talen studeert, werd in mei 1965 scholingssecretaris ad interim van "Politeia". Hij komt uit een communistisch milieu, alhoewel hij daarvan tot nu toe naar buiten weinig of niets heeft laten blijken. Zo is hij geen lid van "Perikles".

Rechten van de jeugd

Vrij veel aandacht werd op het congres ook besteed aan een uitgebreide resolutie over de rechten van de jeugd. Behalve dat daarin een aantal wensen naar voren wordt gebracht inzake algemene jeugdkwesties, zoals

- leeftijdsverlaging van actief en passief kiesrecht tot resp. 18 en 21 jaar;
- verhoging van de leerplichtige leeftijd;
- wijziging van het huisvestingsbeleid zodat niet de jeugd de dupe wordt van de woningnood en
- grotere vrijheid voor de niet-criminele jeugd om op bepaalde punten in steden e.d. samen te komen en hun mening op onconventionele wijze te uiten (!);

wordt speciale aandacht besteed aan de belangen van de werkende jeugd, de jongeren in militaire dienst (o.m. wordt verkorting van de dienstdienst gevraagd zonder dat daarvoor compensatie in de vorm van een uitbreiding van het beroepsleger nodig is) en de studerende jeugd.

In deze resolutie zegt het "Politeia"-congres voorts, dat de jeugd zelf voor deze wensen actie moet gaan voeren op basis van een concreet programma. De huidige jeugdorganisaties die in dit verband in gebreke zouden zijn gebleven, worden gelaakt.

Tenslotte is het congres o.m. van oordeel dat uit de, zich bij verschillende gelegenheden openbarende, verzetsgeest bij grote delen van de jeugd blijkt, dat er mogelijkheden bestaan tot het organiseren, coördineren en richten van dat verzet, alsmede voor voorlichting van de jeugd via de bladen die de jongeren in massa bereiken en die er op gericht moeten zijn besef te wekken voor eigen drijfveren en belangen.

Aangezien er, aldus de resolutie, reeds in de studentenwereld

GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 7 blz.

GEHEIM

- 6 -

een organisatie bestaat, die het bovengenoemde direct of indirect tracht te verwezenlijken, verdient het aanbeveling - gezien de belangengemeenschap van studenten en jeugd - te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is de belangenbehartiging van beide groepen te versterken door deze te combineren. In dit verband wordt gedacht aan de oprichting van een zgn. jongerensyndicaat. Het dagelijks bestuur van "Politeia" is door het congres opgedragen om de mogelijkheid daartoe te onderzoeken.

Jongerensyndicaat

Volgens persberichten is het idee omtrent dit syndicaat afkomstig van Ton Regtien, die ook één der oprichters van de studentenvakbeweging was. Evenals dat met de SVB het geval is, beogen de ijverars voor een dergelijk jongerensyndicaat, dat deze nieuwe organisatie als pressure-group gaat optreden, zowel ten aanzien van andere jeugdorganisaties, als t.a.v. overheidsinstellingen.

Het is niet onmogelijk dat Regtien met het jongerensyndicaat een poging wil ondernemen om "Politeia" nieuw leven in te blazen.

Bestuursverkiezing

Dat een opleving van de "Politeia"-activiteiten wel noodzakelijk is, bleek nog eens duidelijk uit de moeilijkheid om kandidaten voor het nieuwe dagelijks bestuur te vinden. Zowel voor de plaats van secretaris als voor die van scholingssecretaris vond men tot nu toe geen gegadigden. De overige bestuursfuncties werden als volgt verdeeld: voorzitter: Rolf Riethof, broer van de eerdergenoemde Huib Riethof; vice-voorzitter: Willem van de Zandschulp, die ook vice-voorzitter van de afdeling Utrecht is; penningmeester: Rinus Vuisting, afkomstig uit Rotterdam; pers- en propagandasecretaris: Paul van der Veen, politiek secretaris van de Pacifistisch Socialistische Jongeren Werkgroepen (PSJW). Internationaal secretaris werd Ton Regtien (mederedacteur van het blad "Links"), terwijl Erik Meijer hoofdredacteur bleef van het verenigingsorgaan. Meijer is lid van de subcommissie voor internationale betrekkingen van de PSP.

GEHEIM

Behoort bij schrijven no. 808.893

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 7 blz.

GEHEIM

- 7 -

Afdelingen

"Politeia" heeft thans afdelingen in Amsterdam, Delft, Leiden, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht en Wageningen.

21 december 1965.

GEHEIM